

# Úvod do mezinárodního práva

**MP = MPV**

2. přednáška z MPV pro NVS

**2023**

# Mezinárodní právo a jeho zvláštnosti

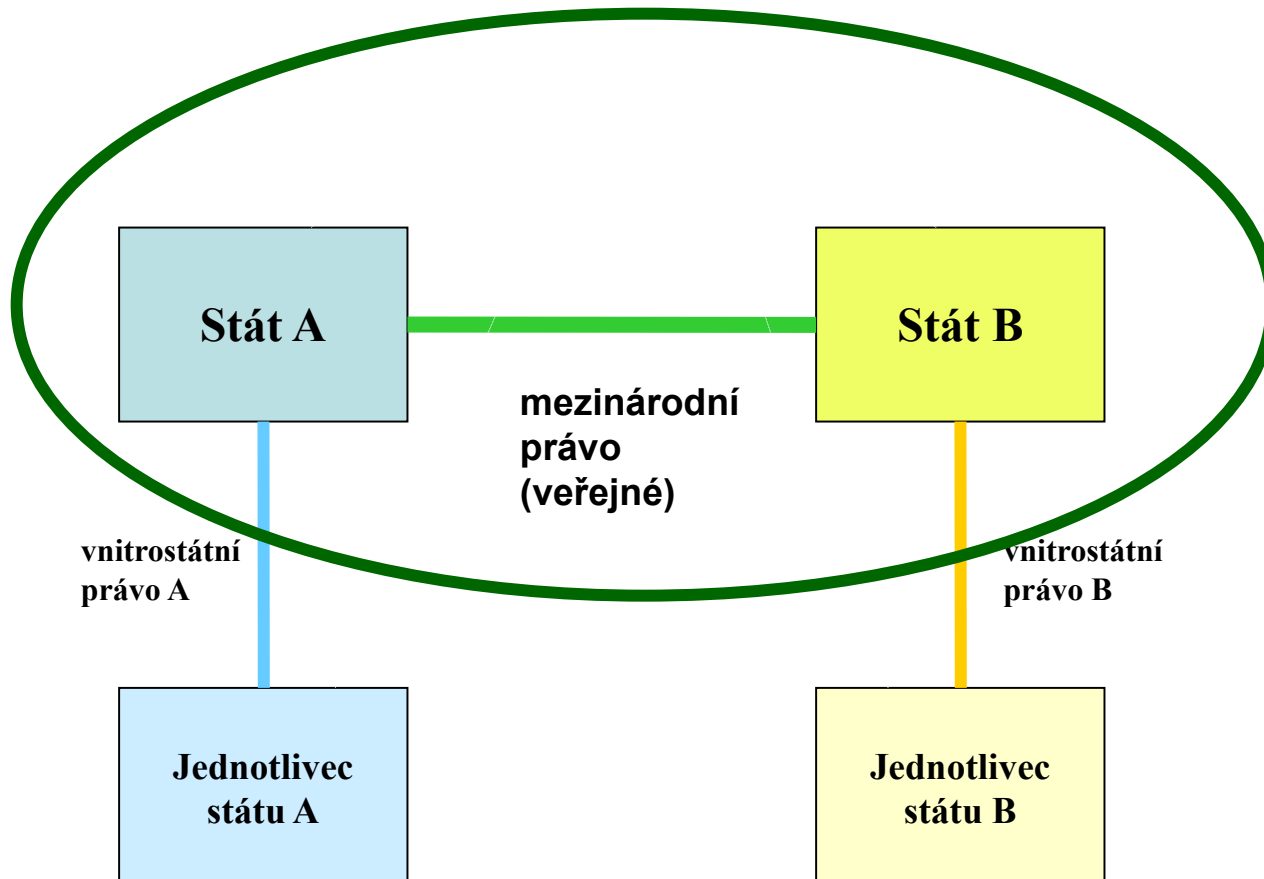
## 1. Koordinační charakter mezinárodního práva (nikoli subordinační!)

**NIKDO NENÍ NIKOMU PODŘÍZEN !**

státy mezinárodní právo **vytvářejí**,  
mají ho **respektovat** a jeho respektování  
**vynucují**

KOORDINAČNÍ CHARAKTER MP vyplývá ze  
**zásady svrchované rovnosti** států, která je  
jeho základem

# Vztah mezi státy: horizontální



# Zvláštnosti mezinárodního práva - 2

- **2. Není centralizovaná normotvorba**
- **3. Není autoritativní orgán**, který by obecně závazně **rozhodoval o porušení práva** a stanovil sankce (výjimka: RB OSN jen pro zcela vyjímečné případy)
- **4. Není centralizované donucení**
- **Donucovací prostředky:**
  - bez použití síly (retorze, přerušení styků, embargo,...)
  - s použitím síly (sebeobrana, akce RB)
- **5. Prameny** – také právo nepsané
- **6. Subjekty**

# Zvláštnosti mezinárodního práva

## **S h r n u t í :**

- *Pro vnitrostátní právo je nadřazenou mocí stát.*
- **U mezinárodního práva nadřazená moc chybí.**
- **Státy jsou v MP tvůrci a adresáti norem.**
- **Mezinárodní společenství: zcela decentralizovaný systém bez mocenského centra.**

# Zásada svrchované rovnosti

- **SVRCHOVANOST (SUVERENITA)**

- nezávislost na jiné moci uvnitř i vně
- přirozené vymezení
- dobrovolné omezení
- územní výsost = výlučný výkon suverenity státu na svém území - výjimky

- **ROVNOST**

- rovná práva, výjimky

# Subjektivita v mezinárodním právu

- způsobilost k právům a povinnostem
- způsobilost k právně relevantnímu chování
- normotvorná způsobilost (ne vždy)

## Rozsah:

- **plná subjektivita (stát)** (*celé MP*)
- **omezená subjektivita** (mezinárodní org.) (*část MP*)
- **marginální „subjektivita“** (jednotlivec) (*výj.*)

# Subjektivita – 2

- trvalost (dočasnost)
- zdroj (obecné nebo partikulární MP)
- **původnost:**
  - **původní (primární):** státy, povstalci, n-o hnutí
  - **odvozená:** mezinárodní organizace, jednotlivci
  - **podle okolností:** zvláštní politické útvary, města (hist.)



# Stát jako subjekt MPV

## Pojmové znaky státu:

1. území
2. obyvatelstvo
3. nezávislá veřejná moc (státní moc)
4. způsobilost vstupovat do mezinárodních vztahů (smluv)

# Mezinárodní organizace

- **členové:** státy nebo mezinárodní organizace
- **Pojmové znaky:**
  - zřízeny mezinárodní smlouvou
  - odvozená subjektivita
  - relativně trvalé
  - vlastní orgány
  - usilují o dosažení cílů podle zřizovací smlouvy

# Organizační struktura mezinárodních organizací

- **„Shromáždění“** – zastoupení všichni členové, rozhodovací pravomoc
- **„Výbor“**, **„Rada“** – výkonný orgán, vyjadřuje společný zájem mezinárodní organizace
- **sekretariát** – výkonně technický orgán
- **(orgán pro řešení sporů)**

# Jednotlivec jako **marginální** a velmi specifický subjekt MP

Získání subjektivity:

- vlastním úkonem podle MP (lidská práva)
- úkonem státu nebo mezinárodního orgánu (mezinárodní trestní právo)

Nepatrný rozsah způsobilosti (jen být účastníkem řízení, nic jiného)